

Zaměřte se na zlepšování postupů ve třídách

To hlavní, o co jde při hodnocení, je zlepšení postupů používaných ve třídě a postupů, jimiž se žáci učí. Pokud máme tuto skutečnost na paměti, pak by všechny typy hodnocení měly mít vzdělávací hodnotu a měly by mít praktický přínos pro ty, kdo se na nich podílejí, zejména pak pro žáky a učitele.

Vyhnete se zkreslování

Vzhledem k tomu, že systémy hodnocení vypovídají o odpovědnosti, mohou zkreslit, co a jak se žáci naučili. Pokud jsou například učitelé z velké části posuzováni na základě výsledků standardizovaných testů, mohou výuku směřovat pouze „na přípravu na test“, kdy se soustředí výhradně na dovednosti, které jsou testovány, a budou věnovat méně pozornosti širšímu rozvoji a vzdělávacím potřebám žáků. Je proto důležité tyto vedlejší účinky minimalizovat například použitím širší palety různých přístupů k hodnocení výkonu škol a učitelů.

Postavte žáky do centra pozornosti

Vzhledem k tomu, že nejzákladnějším cílem hodnocení je zlepšit vzdělávání žáků, měli by to být právě žáci, kdo stojí v centru pozornosti. Měli by být plně zapojeni do vlastního vzdělávání (učení se) a měli by být schopni posoudit svůj vlastní pokrok (což je klíčovou dovedností pro celoživotní vzdělávání). Je rovněž důležité sledovat širší výsledky vzdělávání, včetně rozvoje kritického myšlení, sociálních dovedností, povinnosti učit se a pocitu celkové duševní pohody. Toto nejsou dovednosti, které by se daly snadno změřit, a to platí i o široké škále faktorů, které se podílejí na utváření výsledků vzdělávání žáků. Měřítka pro posuzování výkonu by tudíž měla být co nejširší a měla by čerpat nejen z kvantitativních a kvalitativních údajů, ale i z vysoce kvalitních analýz.

Na všech úrovních dosáhněte odpovídajících schopností

Vytvoření efektivního rámce hodnocení vyžaduje rozvoj schopností na všech úrovních vzdělávacího systému. Například učitelé mohou potřebovat školení, jak využívat formativní hodnocení, úředníci pracující ve školské správě mohou mít potřebu zvyšovat dovednosti při správě dat a ředitelé, kteří se často zaměřují pouze na administrativní úkoly, mohou potřebovat posílit dovednosti v oblasti pedagogického řízení. Kromě toho bude možná zapotřebí centralizovat snahu vedoucí k rozvoji znalostní základny, nástrojů a vodítek, které by mohly pomoci při činnostech souvisejících s hodnocením.

Zvládněte místní potřeby

Rámce hodnocení musí najít tu správnou rovnováhu mezi důsledně realizovanými, centrálně stanovenými vzdělávacími cíli a nutností přizpůsobit se konkrétním potřebám krajů, okresů a škol. Taková rovnováha zahrnuje vypracování celostátních parametrů tak, aby v rámci nich byly umožněny flexibilní přístupy k plnění potřeb na místní úrovni.

